

NAKA vyšetruje Mikulcov vrtuľník. V deň pádu vlády ho kúpil bez tendra za vyše 13 miliónov

- CZ24 News | 25. května 2023

SLOVENSKO: Národná kriminálna agentúra (NAKA) začala trestné stíhanie v súvislosti s tým, že rezort vnútra vlani bez súťaže kúpil vrtuľník za vyše 13 miliónov eur (bez DPH). Trestne oznámenie podal člen mimoparlamentnej strany Hlas Matúš Šutaj Eštok, ktorý o postupe NAKA informoval na sociálnej sieti.

Trestné stíhanie bolo začaté pre zločin machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe spáchaného formou spolupáchateľstva.

Helikoptéru talianskej výroby Leonardo AW189 ministerstvo vnútra zakúpilo koncom decembra. Zmluvu s lichtenštajnskou spoločnosťou Helipool, ktorá stroj predávala, podpísal vtedajší šéf rezortu Roman Mikulec (OLaNO). Nákup stihol uskutočniť tesne pred pádom vlády, vyplýva z informácií Centrálného registra zmlúv. Dohoda s predajcom totiž bola podpísaná 15. decembra, v deň hlasovania Národnej rady o vyslovení nedôvery vláde Eduarda Hegera (Demokrati).

Zaobstaranie helikoptéry bolo od začiatku problémové. Mikulcov rezort vlani koncom júna oznámil, že chce nakúpiť dve lietadlá pre potreby Policajného zboru, hasičov a záchranárov. V letke ministerstva by mali nahradiť staršie vrtuľníky ruskej výroby Mi-171. Ich prevádzku značne obmedzili protiruské sankcie, ktoré Európska únia uvalila po vypuknutí vojny na Ukrajine. Reštrikcie znemožnili objednávky servisu a náhradných dielcov na ne priamo od ruského výrobcu.

“Je potrebné okamžite zabezpečiť ich náhradu, pretože riešenie tohto rizika až po prípadnom uzemnení strojov – ktoré je otázkou času, by znamenalo, že ministerstvo vnútra zostane bez vrtuľníkov minimálne na dva roky. Takýto scenár je nemysliteľný z pohľadu potreby zabezpečovať ostré zásahy,” vysvetľovalo svoj rýchly postup ministerstvo vnútra.

Bez súťaže

Pre časovú tieseň rozhodlo vybrať dodávateľov bez súťaže, priamym rokovacím konaním. Ministerstvo teda priamo kontaktovalo predávajúcich a dohodlo s nimi zmluvné podmienky. Tento postup odsúhlasila aj vláda. Slovensko tak malo nakúpiť od dvoch zahraničných súkromných firiem dva vrtuľníky: spoločnosť Helipool z Lichtenštajnska mala predať rezortu vrtuľník Leonardo AW 189 za 13,1 milióna eur, súčasťou zmluvy tiež bolo príslušenstvo na stroje a výcvikový kurz pre pilotov. Ďalšiu helikoptéru Leonardo AW 139 za 16,3 milióna eur (bez DPH) mala dodať britská firma Castle Air.

NAKA začala trestné stíhanie v súvislosti s tým, že rezort vnútra vlani bez súťaže kúpil vrtuľník Leonardo AW 189 za 13,5 milióna eur. Služiť má pre potreby policajtov, hasičov a záchranárov

Ministerstvo vnútra bolo pre mnohomiliónový nákup bolo kritizované nielen za chýbajúcu súťaž, ale aj za to, že zaobstaralo staršie zdroje, ktoré predávali nie výrobcovia, ale sprostredkovateľské firmy.

Rezortu tiež vyčítali, že zbytočne rozširuje typový rad vrtuľníkov. V letke po novom by mali byť stroje od troch rôznych výrobcov, čo komplikuje servis a údržbu flotily.

Priame zadanie zákazky napadol americký výrobca vrtuľníkov Bell, podal podnet na Úrad pre verejné obstarávanie (ÚVO). Kontrolóri najprv oba nákupy stopli, následne ich zrušili. Ministerstvo vnútra sa v októbri proti rozhodnutiam úradu odvolalo. Neskôr Rada ÚVO potvrdila svoj verdikt a tender na nákup vrtuľníka AW 189 zrušila.

Mikulcov rezort však v krátkom čase vyhlásil novú zákazku bez súťaže na nákup helikoptéry. Dodávateľom, ako aj v prípade zrušenej zákazky, bola spoločnosť z Lichtenštajnu, vrtuľník predala za tú istú cenu 13,1 milióna eur. Práve túto zmluvu Roman Mikulec podpísal v decembri pred pádom vlády a teraz nákup vyšetruje NAKA.

Voči tejto kúpe sa ohradila konkurenčná spoločnosť Bell Trexton, ktorá podala podnet na Okresný súd Malacky. Súd vo februári predbežným opatrením rozhodol o uzemnení vrtuľníka. Rezort ho nemôže používať do času, kým nebude preskúmaná zmluva.

Druhý už nekúpia

Konanie ÚVO k zákazke na druhý vrtuľník AW 139 za 16,3 milióna eur podľa dostupných dát nebolo ukončené. V profile verejného obstarávania sú dodnes informácie iba o začatí odvolacieho konania od októbra minulého roka. Vrtuľník medzitým zmizol z ponuky britského predajcu.

Ministerstvo vnútra pre Pravdu potvrdilo, že druhý vrtuľník pre potreby policajných a záchranných zložiek sa zaobstarať nepodarilo. "ÚVO nerozhodlo v zákonnej lehote, predajca uskutočnil výmaz z registra partnerov verejného sektora a vrtuľník už nie je na predaj. Či bol predaný inému klientovi, táto informácia ministerstvu vnútra známa nie je," informovala hovorkyňa rezortu Zuzana Eliášová.

Foto: Helipool GmbH
Vrtuľník Leonardo AW 189

Nový šéf rezortu Ivan Šimko si uvedomuje potrebu obdobných strojov ako nástroj, ktorý pomáha pri

ochrane zdravia, života a majetkov občanov Slovenska. "Čo sa týka tohto prípadu, pred konkrétnym vyjadrením ho najskôr podrobí analýze," uzavrela Eliášová.

Ministerstvo tiež naďalej obhajuje svoj postup pri zaobstaraní helikoptér. "Nákup vrtuľníka bol v súlade s platnou legislatívou na základe legitímneho nástroja, ktoré umožňuje verejné obstarávanie. Nákup vrtuľníka vyšiel z detailného porovnania prevádzkových parametrov jednotlivých vrtuľníkov, pričom tým najdôležitejším kritériom bolo sa výkonovo čo najviac priblížiť k dosluhujúcim Mi-171," uvádza sa v stanovisku ministerstva.

Problém s náhradou za dosluhujúce ruské vrtuľníky pritom naďalej pokračuje. Policajný zbor, hasiči a horská záchranná služba potrebujú pre zásahy nový stroj, vyhovujúci všetkým parametrom, ako je dostupnosť terénu či kapacita prevážaných osôb. Nové tendre na ich nákup zatiaľ neboli vyhlásené, vyplýva z informácií na portáli ÚVO.

[ZDROJ](#)